

4. hodina

Teorie

- **Fonologické opozice čínských souhlásek** – souhlásky **aspirované** (s přídechem) a neaspirované (srov. čeština: znělé a neznělé)
  - b-p, d-t, g-k, z-c, zh-ch, j-q
  - výjimkou jsou iniciály **r** (znělá) a **sh** (neznělá) – protiklad není v aspiraci, ale ve **znělosti**
- **Sonorizace** – souhláska nabírá na znělosti (neboť okolí je znělé)
  - 好 hǎo – normálně se vyslovuje [chǎo], ale v 你好 nǐhǎo se výslovnostně blíží „h“ [hǎo] díky přítomnosti znělého „n“

Teorie

- **Labializace** – účast rtů na vyslovování, slabiku vyslovíme se zaokrouhlenými rty (v čínštině f, m, b, p)
- **Retroflexe** – hlásky tvořené prohnutím jazyka a obrácením jeho špičky směrem k tvrdému (přednímu) patru nebo zadní části dásňového oblouku. V čínštině nalezneme čtyři: zh, sh, ch, r.
- **Afrikáta** – poloražená souhláska, kombinace explozivny a frikativy s plynulým přechodem z jedné fáze do druhé, čínské afrikáty – c, z, ch, zh, j, q

Cvičení

- U každé z následujících iniciál uveďte její způsob a místo artikulace:

Z	místo dentální sibilanta	způsob neaspirovaná
L	místo alveolára	způsob laterála
M	místo labiála	způsob nazála

Místo artikulace	Způsob artikulace
labiály (retné)	neaspirované
alveoláry (dásňové)	aspirované
veláry (měkko-patrové)	nazály (nosové)
palatály (tvrdo-patrové)	frikativy (třené)
dentální sibilanty (zubní sykavky)	laterály (bokové)
retroflexní (zado-dásňové)	

Cvičení

- U každé z následujících iniciál uveďte její způsob a místo artikulace:

X	místo palatála	způsob frikativa
Ch	místo retroflexní	způsob aspirovaná
K	místo velára	způsob aspirovaná

Místo artikulace	Způsob artikulace
labiály (retné)	neaspirované
alveoláry (dásňové)	aspirované
veláry (měkko-patrové)	nazály (nosové)
palatály (tvrdo-patrové)	frikativy (třené)
dentální sibilanty (zubní sykavky)	laterály (bokové)
retroflexní (zado-dásňové)	

Rekapitulace výslovnosti finál

- a → vždy jako [a] (např. ba, ma, sha)
- **o** → čteme jako [uo], i když mediálu u nezapisujeme, jen u **bo, po, mo, fo**
- e → čteme jako [ɤ] (např. zhe, le, se)
- **i** → čteme jako [i] (např. yi, mi, ji, pi, ni)
→ nečteme, když následuje po dentálních sibilantách, nebo retroflexních iniciálách: **zi, ci, si zhi, chi, shi, ri**
- er → čteme jako [ɤr]
- ai → čteme jako [aj] (např. mai, dai, zhai, sai)

Rekapitulace výslovnosti finál

- ei → čteme jako [ej] (např. lei, gei, shei, dei)
- **ao** → výslovnost o se blíží u [ʊ], ale není to úplně u (sao, zhao, mao, rao)
- ou → vždy jako [ou] (např. dou, mou, zou, rou)
- an → vždy jako [aŋ] (např. zan, zhan, gan, kan)
- en → čteme jako [ɛŋ] (např. ren, men, gen, shen)
- ang → vždy jako [aŋ] (např. shang, mang, zang)
- eng → vždy jako [ɛŋ] (např. zheng, seng, reng)
- **ong** → výslovnost o se opět blíží u [ʊ] (např. zhong, dong, rong)

Rekapitulace výslovnosti finál

- ia → čteme jako [ja] (např. **ya**, jia, xia, qia)
  - iao → čteme jako [jaʊ] (např. **yao**, xiao, miao)
  - ie → čteme jako [je] (např. **ye**, qie, nie, jie)
  - **iu** → čteme jako [jo] (např. **you**, liu, xiu, diu)
  - **ian** → a zde čteme jako e [jeŋ] (např. **yan**, qian, nian, bian)
- ALE!!!
- iang → a čteme normálně jako a [yaŋ] (např. **yang**, xiang, niang)
  - in → čteme jako [iŋ] (např. **yin**, min, xin, nin)

Rekapitulace výslovnosti finál

- ing → čteme jako [iŋ] (např. **y**ing, jing, xing, ming)
- **iong** → výslovnost o se blíží u [juŋ] (např. **y**ong, xiong, qiong)
- u → čteme jako [u] (např. **w**u, bu, du, lu, ru)
- ua → čteme jako [wa] (např. **w**a, gua, hua, chua)
- uo → čteme jako [wo] (např. **w**o, duo, muo, luo)
- uai → čteme jako [waj] (např. **w**ai, shuai, zhuai)
- **ui** → čteme jako [wej] (např. **w**ei, dui, zui, rui)
- uan → čteme jako [waŋ] (např. **w**an, suan, guan)

Rekapitulace výslovnosti finál

- **un** → čteme jako [wœŋ] (např. **wen**, zun, hun, gun)
- **uang** → čteme jako [waŋ] (např. **wang**, duang, huang)
- **ueng** → čteme jako [wœŋ] (pouze **weng**)
- **ü** → čteme jako německé [ü] – zapisujeme po **l** a **n** – lü, nü
→ nezapisujeme, ale čteme ho tak po **q, j, x, y** (quan, juan, xuan, yuan)
- **üe** → čteme jako německé [üe] – zapisujeme po **l** a **n** – lüe, nüe
→ nezapisujeme, ale čteme ho tak po **q, j, x, y** (que, jue, xue, yue)
- **üan** → výslovnost a se blíží e [üeŋ], jen po **q, j, x, y**, kde ü nezapisujeme: quan, juan, xuan, yuan

Rekapitulace výslovnosti finál

- **ün** → čteme jako [üŋ], jen po **q, j, x, y**, kde ü nezapisujeme: qun, jun, xun, yun

Slovíčka 4. lekce – část 1

1.	周末	zhōumò	n	weekend
2.	打球	dǎ qiú	vo	to play ball
	打	dǎ	v	to hit
	球	qiú	n	ball
3.	看	kàn	v	to watch; to look; to read
4.	电视	diànshì	n	television
	电	diàn	n	electricity
	视	shì	n	vision
5.	唱歌 (儿)	chàng gē(r)	vo	to sing (a song)
	唱	chàng	v	to sing
	歌	gē	n	song
6.	跳舞	tiào wǔ	vo	to dance

Hobbies

爱好

Aihào

Slovíčka 4. lekce – část 1

7.	听	tīng	v	to listen
8.	音乐	yīnyuè	n	music
9.	书	shū	n	book
10.	对	duì	adj	right; correct
11.	有的	yǒude	pr	some
12.	时候	shíhou	n	(a point in) time; moment; (a duration of) time

Slovíčka 4. lekce – část 1

13.	电影	diànyǐng	n	movie
	影	yǐng	n	shadow
14.	常常	chángcháng	adv	often
15.	那	nà	conj	in that case; then
16.	去	qù	v	to go
17.	外国	wàiguó	n	foreign country
18.	请客	qǐng kè	vo	to invite someone (to dinner, coffee, etc.); to play the host
19.	昨天	zuótiān	t	yesterday
20.	所以	suǒyǐ	conj	so

Slovíčka 4. lekce – část 2

1.	小	xiǎo	adj	small; little
2.	好久	hǎo jiǔ		a long time
	好	hǎo	adv	very
	久	jiǔ	adj	long (of time)
3.	不错	búcuò	adj	pretty good
	错	cuò	adj	wrong

Slovíčka 4. lekce – část 2

4.	想	xiǎng	mv	to want to; would like to; to think [See Grammar 6.]
5.	觉得	juéde	v	to feel; to think
6.	有意思	yǒu yìsi	adj	interesting
	意思	yìsi	n	meaning
7.	只	zhǐ	adv	only

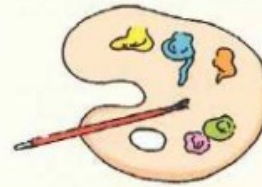
Slovíčka 4. lekce – část 2

8.	睡觉	shuì jiào	vo	to sleep
	睡	shuì	v	to sleep
	觉	jiào	n	sleep
9.	算了	suàn le		forget it; never mind
10.	找	zhǎo	v	to look for
11.	别人	biérén	n	other people; another person
	别(的)	bié (de)	adj	other

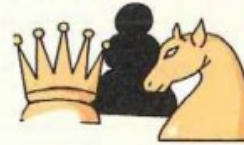
Slovíčka 2. lekce – dodatek

What's your hobby?

1. 画画儿 huà huàr

2. 下棋 xià qí

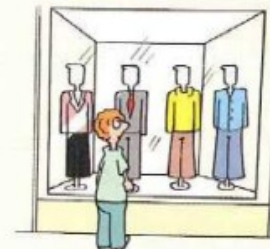
3. 上网聊天儿 shàng wǎng liáo tiānr

4. 玩游戏机 wán yóuxìjī

5. 逛街 guàng jiē

If your hobbies are not listed here, you can write them in the space below.

Cvičení – zapište pinyin

1. 姐姐的照片

jiějie de zhàopiàn

2. 这个女孩子

zhè ge nǚháizi

3. 英文

Yīngwén

4. 做工作

zuò gōngzuò

5. 爸爸和妈妈

bàba hé māma

6. 几口人

jǐ kǒu rén

7. 没有儿子

méiyǒu érzi

8. 二哥

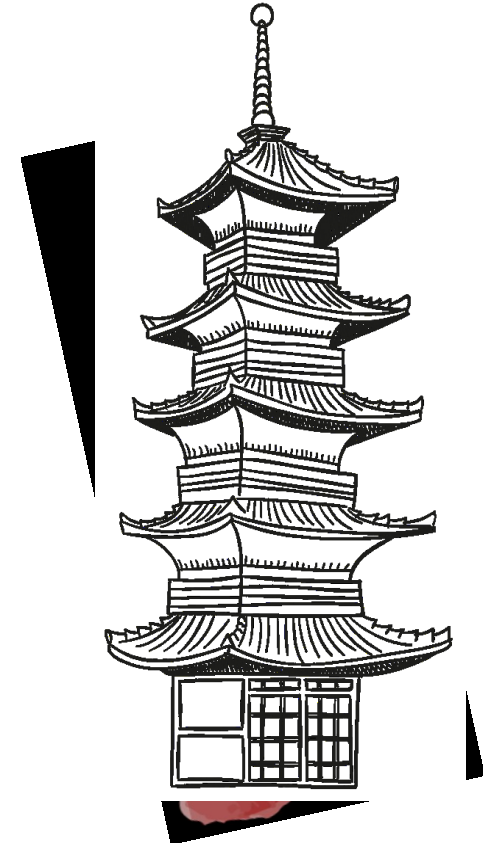
èrgē

9. 两个妹妹

liǎng ge mèimei

10. 都

dōu

听写

Cvičení – výslovnost

méipò

méikè

gāopō

gāogē

bùmō

bùhē

dàbó

dàhé

xiāpō

xiàchē

bózi

gézi

nèimó

nèigé

mòmò

bóbo

yóumò

yóukè

bōbo

pópo

bómó

mópò

hégé

tèsè

géhé

kèchē

hèsè

zhéshè

Cvičení – výslovnost

mòhé

bōzhé

pògé

bòhe

gēbo

zhémó

kèbó

gémó

yī yū

jī jū

qī qū

yí yú

jí jú

xǐ xǔ

qí qú

xì xù

nǐ lǚ

nì lù

Cvičení – výslovnost

bǐyì

bǐyù

liánxì

liánxù

míngyì

míngyù

bànlǐ

bànlǚ

shūjí

shūjú

dà'yí

dà'yú

yóuyì

yóuyù

shì'yí

shì'yú

yǒuqì

yǒuqù

bùjí

bùjú

Cvičení – výslovnost

jítǐ

tíyì

xíjī

dìlǐ

bǐjì

xīqí

jìyì

jīqì

qūyù

qǔjù

xùqǔ

yǔjù

lǔjū

jùjū

nǔxù

yúxù

tǐyù

qíyù

qìjù

tíqǔ

qíyú

xìjù

jìlù

qíqū

jǔlì

yùjì

jūnì

yǔyī

Cvičení – výslovnost

wū	yū	nǚ	nǚ
wù	yù	lù	lù
shǔ	xǔ	shù	xù
wūní	yūní	shùmù	xùmù
núpú	nǚpú	jìlù	jìlù
lǐngwù	lǐngyù	xiàwǔ	xiàyǔ
huāshù	huāxù	jìshù	jìxù

Cvičení – výslovnost

shùmù

gūdú

dūcù

sùdù

hútu

shūfu

wǔrǔ

pùbù

hùzhù

shūrù

túshū

fúwù

cūsú

fùshǔ

shūhu

fūfù